

Prometeu encadenat

Èsquil

PROMETEU: Escolteu, en canvi, les misèries dels mortals, com d'infants que eren n'he fet uns éssers intel·ligents, dotats de raó. Us ho contaré, no per denigrar els homes, sinó per mostrar-vos la bona voluntat dels meus dons. A la primeria, veien sense veure-hi, oïen sense sentir-hi, i, semblants a les formes dels somnis, de cap a cap d'una llarga vida ho mauraven tot junt a l'atzar. No coneixien les cases d'obra assolellades, ni la fusteria; vivien sota terra, com les ventisses formigues, en el fons de coves sense sol. Per a ells no hi havia cap signe segur ni de l'hivern ni de la primavera florida ni de l'estiu fruitós; ho feien tot sense criteri, fins que jo vaig ensenyar-los les sortides dels astres i llurs postes de tan mal discernir. Després vingué la ciència del nombre, la més alta de totes, que vaig inventar per a ells, i el componiment de les lletres, memòria de tota cosa, treball que infantia les Muses. El primer, encara, vaig lligar sota el jou animals fers, asservits a un arnès o a un cos, perquè fossin successors dels mortals en les fatigues més grans, i vaig dur sota el carro els cavalls amants de la regna, orgull de l'opulenta mollesa. Ningú més sinó jo inventà el vehicle dels mariners, que corre el mar amb les seves ales de tela. I pobre de mi, jo que he trobat aquests artificis per als mortals, no tinc avui l'ardit que pugui alliberar-me de la present misèria.

[...]

PROMETEU: Escolta la resta i t'admiraràs més: les arts i els recursos que he imaginat. Això sobretot: si algú queia malalt, no hi havia cap defensa, ni menja, ni untura ni beuratge; privats de medicaments, s'acanyaven, fins que jo vaig ensenyar-los les mescleres de remeis clements amb què ara fan lluny totes les malalties. Vaig alinear també per a ells mil maneres de conèixer el futur. El primer, vaig discernir, dels somnis, els que han de convertir-se en vetlla, i vaig fer-los conèixer els sons d'obscur presagi i els encontres del camí. Vaig determinar fixament el vol dels ocells d'urpa ganxuda, els que són favorables de mena i els sinistres, la vida que fa cadascun, els odis i els amors que es tenen, llurs aplegaments sobre la mateixa branca; i la llisor de les vísceres, quin color necessiten per a ésser plaents als déus, i el variat aspecte propici del fel i del lòbul. Vaig fer cremar els membres embolcallats de greix i la llarga espinada, per encaminar els mortals en un art difícil d'entendre, i vaig obrir als signes de la flama els ulls fins aleshores coberts d'un tel. Vet aquí la meva obra. I els beneficis que la terra amaga als mortals, bronze, ferro, argent, or, ¿qui pretendria haver-los descobert abans que jo? Ningú, ho sé bé, si no és que vol xerrar debades. En un mot curt, sàpigues-ho tot a la vegada: totes les arts per als mortals vénen de Prometeu.

ÈSQUIL. *Prometeu encadenat*, dins *Tragèdies*, vol. II. Traducció de Carles Riba sobre el text establert per Paul Mazon. Barcelona: Fundació Bernat Metge, 1933, p. 72-74.

Traducido por Carles Riba